

Reactie Wet Natuur

De Wet Natuur is helder

De kwalificaties kort, bondig en helder zijn op de Wet Natuur van toepassing. Compliment daarvoor.

De Wet Natuur is *niet* integraal

De Wet Natuur pretendeert een integrale wet te zijn. Dat streven is lovenswaardig en een integrale wet is ook nodig. Alleen, de Wet Natuur die er nu ligt is niet integraal, om de volgende redenen.

- De wet weegt alleen de natuur af tegen de sector economie. Zie bijvoorbeeld artikel 1.5. lid 2: "De natuurvisie bevat de hoofdlijnen van het te voeren rijksbeleid met het oog op het behoud en duurzaam beheer van de biologische diversiteit, *in samenhang met het economisch beleid van het Rijk*".
- Die afweging gaat ook maar in één richting, namelijk verminderen nadeel voor economie (en mobiliteit) door natuur.
- De relatie tussen natuur en ruimtelijke ordening valt buiten deze wet. Dat is een gemiste kans om de belangen van natuur te waarborgen.
- De wet implementeert formeel Europese regelgeving en internationale verdragen en legt de verantwoordelijkheid voor het overige natuurbeleid bij de provincies, maar integraal natuurbeleid op landelijk niveau ontbreekt nagenoeg.

Wet Natuur ziet natuur als last in plaats van een lust

De toon van de Wet Natuur is dat de natuur een belemmering is. Toch is het kabinet op de hoogte van wetenschappelijk onderzoek dat op tal van manieren aantoont dat natuur wezenlijk is voor de mens. In de Memorie van Toelichting staat in paragraaf 1.2. onder het kopje Natuur en samenleving terecht een genuanceerd, integraal beeld van natuur. Maar in dezelfde paragraaf, onder het kopje Kabinetsinzet, wordt duidelijk welke keuze het kabinet maakt uit dat integrale beeld: "De overtuiging van ook dit kabinet is dat zowel in het belang van behoud en duurzaam beheer van de biodiversiteit, als in het belang van een internationaal gelijk speelveld voor ondernemingen internationale afspraken en kaders onontkoombaar zijn." Ofwel de enige echte leidraad voor het kabinet is er voor te zorgen dat de natuur de internationale concurrentiepositie niet schaadt. Het kabinet doet daarmee absoluut geen recht aan de intrinsieke waarde van natuur. Ook niet aan het belang van de natuur voor de samenleving, onder andere duidelijk verwoord in het in 2010 verschenen rapport "Wat natuur de mens biedt. Ecosysteemdiensten in Nederland" van het Planbureau voor de Leefomgeving.

De Wet Natuur niet van deze tijd

Op dit moment dringt bij het bedrijfsleven meer en meer het besef door dat rekening houden met de natuur de enige optie is om op termijn te overleven. Duurzaam ondernemen neemt daarom hand over hand toe. Economie en natuur zijn op bedrijfsniveau steeds sterker met elkaar in positieve zin verweven. Op hetzelfde moment komt het kabinet op nationaal niveau met een Wet Natuur die natuur en economie als twee gescheiden zaken ziet en die alleen een deel van de economische belangen op de korte termijn laat meetellen in het beleid. In de Memorie van Toelichting onder het kopje Noodzaak herziening natuurwetgeving staat de natuur als een last door de wettelijke bepalingen en beschermende maatregelen en soms kostbare aanpassingen. Dat bepalingen en maatregelen juist tot een sterke natuur leiden en daardoor het vestigingsklimaat voor bedrijven kunnen verbeteren en zo de concurrentiepositie van Nederland kunnen versterken, wordt genoemd. Maar zonder inhoudelijke argumenten, alleen vanwege in het regeerakkoord afgesproken bezuinigingen, handelt het kabinet er niet naar. Voor de gevolgen voor de gezondheid (geen onbetekenend economisch belang) geldt hetzelfde.

De Wet Natuur bevat geen landelijke visie

De Wet Natuur laat zich vrijwel geheel leiden door de Europese natuurwetgeving en internationale verdragen, zowel wat betreft gebieden (Natura 2000) als wat betreft soorten (Vogel- en Habitatrichtlijn). Nationale natuurmonumenten, landschapsgezichten en beschermde leefomgevingen verdwijnen. Het kabinet heeft zelf geen visie op de Nederlandse natuur.

Tegelijk lapt de Wet Natuur de bescherming in Europees verband aan zijn laars. Bijvoorbeeld de smient en ganzen, waar Nederland in internationaal opzicht een belangrijk leefgebied voor is, worden vogelvrij verklaard.

De regering legt het natuurbeleid op het bordje van de provincie omdat die de meest passende schaalgrootte heeft. Maar dat gaat voorbij aan het feit dat natuur de provinciegrens overschrijdt, bijvoorbeeld in de Ecologische Hoofdstructuur.

De Wet Natuur was een uitgelezen kans om op nationaal niveau de belangrijke Ecologische Hoofdstructuur onverkort vast te leggen. Maar onder meer het schrappen van de robuuste verbindingzones haalt een van de belangrijkste pijlers van de Ecologische Hoofdstructuur onderuit. Uitwisseling van individuen en populaties en zo kansloze bloempottennatuur voorkomen was immers een van de belangrijkste redenen om de Ecologische Hoofdstructuur op te zetten. Knijpen in de verbindingzones is knijpen in de uitwisseling.

De Wet Natuur doet aan symptoombestrijding

Exoten worden in de Wet Natuur vogelvrij verklaard. Maar de Wet Natuur doet niets aan de oorzaak hoe exoten in Nederlandse natuur terechtkomen. Het zou van inzicht getuigen het invoeren en houden van exoten te beperken en de regels te handhaven. Dat mes snijdt aan drie kanten

- bescherming van de natuur in de herkomstlanden;
- voorkomen van dierenleed bij het houden van exoten en
- minder exoten in de Nederlandse natuur.

De Wet Natuur brengt natuur en economie uit balans

Het kabinet wil een goede balans tussen economie en ecologie. Met die wens zijn wij het helemaal mee eens, want:

- de economie is sinds de Tweede Wereldoorlog enorm gegroeid, soms is er achteruitgang, maar netto is sprake van een enorme groei;
- de natuur is in diezelfde tijd enorm achteruitgegaan, soms is er sprake van vooruitgang, maar netto is er sprake van een enorme achteruitgang.

Daarom is er maar één conclusie: de voorliggende Wet Natuur grondig en integraal herzien zodat die recht doet aan het belang van natuur en natuur en economie werkelijk in balans brengt!

Ir. I.B. Verweijen-Steenart
Landschapsarchitect

Ir. C.C.M. Verweijen
Strategisch vervoersplanoloog